



Simulaatio case: Ikääntyvä

Tavoite

Luoda tilanne, jossa opiskelijat oppivat kartoittamaan asiakkaan tupakointia ja sen vaikutuksia. Oppia motivoimaan asiakasta tupakoinnin vähentämiseen ja lopettamiseen. Tavoitteena on myös oppia käyttämään eri ohjausmenetelmiä, ja huomata niiden vaikutus keskustelun kulkuun sekä asiakkaan aktiivisuuteen.

Case työskentelyssä on tavoitteen harjoitella käyttämään Fagerströmin testiä/mini-interventiota ja oppia motivoivaan haastatteluun liittyviä asioita

Kohderyhmä ja ryhmän koko

Tehtävään osallistuvilla opiskelijoilla pitää olla jo tietoa Fagerströmin testistä (liite 1.) ja sen käytöstä, motivoivasta haastattelusta, tupakoinnin lopettamisen vaikutuksesta terveyteen (millä aikavälillä muutokset tapahtuvat), tupakasta vieroituksen mini-interventiosta, kts. Tupakasta vieroituksen mini-interventio. https://www.thl.fi/documents/10531/105429/THL_mini-interventio.pdf

Yksi opiskelijoista on asiakkaan roolissa, ja yksi tai kaksi ovat hoitajia. Loput opiskelijat ryhmästä seuraavat simulaatiota luokasta käsin, ja arvioivat sitä tilanteen päättyessä. Tai sitten case tilanteet katsotaan videoilta myöhemmin. Tilanteen ohjaajia voi olla yksi tai kaksi: pitää huolta aikatauluista, case tapausten esittelystä, huolehtii tilanteen purusta ja antaa palautetta. Ohjaajan roolissa voi olla opettaja tai pidemmällä opinnoissa olevat opiskelijat.

Ajankäyttö

- Simulaatio työskentelystä kertominen n. 15 min. Jos samana päivänä on useita simulaatiotilanteita, sisältyy tämä osuus vain ensimmäiseen tilanteeseen.
- Roolien jakaminen ja case- tilanteen esittely rooleissa olijolle 5 min.
- Tilannetta seuraamassa oleville opiskelijoille lyhyt case- asiakkaan esittely 2 min.
- Simulaatio asiakastilanne n. 20 min (opettaja huolehtii ajankäytöstä/tai videoitaessa kamerankäyttäjä).
- Tilanteen purku ja arviointi n. 20 min.



Esivalmistelut, tarvikkeet, tilat, välineet

Simulaatioluokka tai videointiin sopivat välineet. Tilanne voidaan siis myös toteuttaa videoimalla ja videot myöhemmin katsoen.

Tilanteeseen tarvitaan ympäristö (simulaatiotila tai luokka jossa videoidaan), johon on luotu hoitajan vastaanottoa muistuttava ympäristö. Pöydälle on hyvä varata Fagerströmin testi, ja muuta käytössä olevaa ohjausmateriaalia.

Ensiksi valitaan simulaatioon osallistujat. Yksi tai kaksi opiskelijaa hoitajan rooliin, ja yksi opiskelija toimii asiakkaana.

Tehtävänanto ja työskentelyohjeet

Simulaatio case -ohjeiden antamisessa on hyvä olla kaksi ohjaajaa. Toinen ohjaa hoitajan rooliin tulevan, ja toinen asiakkaan rooliin tulevan. Case tehtäväksi anto voidaan antaa henkilöille myös paperilla.

Case: Asiakas (ikäihminen) tulee käynnille lähihoitajan/sairaanhoitajan vastaanotolle. Käynnin tarkoituksena on kartoittaa asiakkaan tupakointia/riippuvuutta, kertoa sen vaikutuksista hänen terveyteen ja keskustella niistä. Asiakas on hieman vähättelevä tupakointinsa ja sen vaikutusten suhteen, vaikka haluaakin lopettaa tupakoinnin. Hän myös miettii, että mikä merkitys sillä lopettamisella tässä iässä on, kun terveysvaikutukset näkyvät varmasti vasta pitkä ajan kuluessa.

Tilanteessa seuraajina/arvioijina olevia opiskelijoita pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, mikä meni ohjaustilanteessa hyvin, mitä olisi voinut tehdä toisin sekä mitä he oppivat tilanteesta. Tilanteissa on hyvä arvioida myös vuorovaikutusta, erilaisten menetelmien käyttöä.

Muuta huomioitavaa

- Simulaatio case -työskentelyssä on tärkeä purkaa asiakasilanteet.
- Simulaatiotilasta tulleille annetaan ensin kannustavat aplodit.
- Asiakkaalta/hoitajalta on hyvä kysyä, minkälainen kokemus tilanne heidän mielestään oli.
- Hoitajan on hyvä arvioida omia ohjaustaitojaan ja asiakas arvio sitä miten tulivat kohdelluiksi/kuulluksi ja autetuksi. Mikä meni hyvin, missä voisi parantaa ja mitä oppivat.
- Tilannetta seuranneet opiskelijat arvioivat osallistuneiden suoritusta kannustavasti. Opiskelijat voidaan jakaa 2-4 neljään ryhmään, jolloin kullekin ryhmälle annetaan oma arvioita asia. Arvioitavia asioita voivat olla (liite 2. simulaation arviointilomake):
- Vuorovaikutus/sanaton viestintä
- Käytetyt menetelmät
- Hoitajan tieto/ohjaustaidot

Ohjaaja/ohjaajat arvioivat samoja asioita opiskelijoiden kanssa (liite 3. vinkkejä ohjaajalle/tilanteen purkajalle arviointiin ja keskusteluun)



Liite 1

Fagerströmin riippuvuustesti

Taulukko: Fagerströmin kahden kysymyksen nikotiiniriippuvuustesti ja riippuvuusasteen luokittelu		
Kysymys	Määrä	Pisteet
Kuinka pian (minuuteissa) herätyäsi poltat ensimmäisen savukkeen?		
	alle 6	3
	6-30	2
	31-60	1
	yli 60	0
Kuinka monta savuketta poltat päivittäin?		
	alle 10	0
	11-20	1
	21-30	2
	yli 30	3

Tulkinta: yhteispisteet 0–1 = vähäinen nikotiiniriippuvuus, 2 = kohtalainen riippuvuus, 3 = vahva riippuvuus, 4–6 = hyvin vahva riippuvuus



Liite 2

Simulaation arviointi	
Vuorovaikutuksen havainnointi/sanaton viestintä	Neuvonnan sisältö (tiedon sisältö/ohjeet)
Käytetyt menetelmät, ja niiden valinta	



Liite 3

Vinkkejä ohjaajalle/tilanteen purkajalle:

- Ole kannustava opiskelijan palautteessa! Anna konkreettisia esimerkkejä miten tilanteessa olisi hyvä toimia.
- Kysytäänkö asiakkaalta: kuinka pitkään tupakoinut, kuinka paljon tupakoi/pv, missä tilanteissa, aiemmat lopettamisyrietykset
- Hoitajan tulee käyttää avoimia kysymyksiä, joissa asiakas kertoo omin sanoin (esim. mikä merkitys tupakoinnilla on hänen elämässä, miten hän aloitti tupakoinnin)
- Saadaanko asiakas itse pohtimaan tupakan polton hyötyjä ja haittoja elämässään.
- Kerrotaanko asiakkaalle tupakoinnin lopettamisen terveysvaikutuksista?
- Onko hoitaja kiinnostunut asiakkaan vastauksista ja kuunteleeko hän.
- Kartoitetaanko asiakkaan tukiverkostoja (perhe, ystävät)
- Hyötyisikö asiakas ryhmäohjauksesta? Miten jatkot mietitään?

Lähteet:

Fagerströmin riippuvuustesti. Terveysportti /Käypä hoito. Viitattu 1.12.2006.
<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/suositus?id=hoi40020>

Tupakasta vieroituksen mini-interventio. Viitattu 20.1.2016.
https://www.thl.fi/documents/10531/105429/THL_mini-interventio.pdf

